

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ από 10 χρόνων / ΚΟΧΥΛΙ

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΝΗ

Οι επτά σοφοί

και το μυστικό του
χρυσού τρίποδα

Εικόνες: Εύα Καραντινού

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΓΚΥΡΑ

Το βιβλίο αυτό ανήκει:

Οι επτά σοφοί
και το μυστικό του
χρυσού τρίποδα

Ευχαριστίες στους κυρίους Θεοδόση Τάσιο, Ευστάθιο Λιακόπουλο, Μάνο Νομικό και Λεωνίδα Παπαδάκη, στον πατέρα μου Γεώργιο Γιούνη, στις φίλες Μαρία Βεργοπούλου, Λέλα Μαγκανάρη, Καλέστα Βαρούδη και Νατάσα Ζαχαροπούλου, και ιδιαίτερα στον σύντροφό μου Σπύρο Βασιλείου για την ανάγνωση του κειμένου και τις εύστοχες παρατηρήσεις τους. Ευχαριστίες επίσης στον Χρήστο Τσούκα για την όμορφη απόδοση των στίχων και σ' όσους συνεργάστηκαν στην παρουσίαση του βιβλίου αυτού, τη ζωγράφο κυρία Εύα Καραντινού, τους κυρίους Νέστορα Χούνο και Ευθύμη Δημουλά και βεβαίως τις εκδόσεις Άγκυρα..

Μακέτα εξωφύλλου - Σελιδοποίηση: Ευθύμη Δημουλά
Επιμέλεια κειμένου - Διορθώσεις: Νέστορας Χούνος

© 2010 ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΝΗ &

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΓΚΥΡΑ» Δ.Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Β.Ε.Ε.

Λάμπρου Κατσώνη 271 & Γεωργίου Παπανδρέου - Άγιοι Ανάργυροι, Τ.Κ. 13562

Τηλ.: 210 2693800-4 • Fax: 210 2693806-7

Κεντρικό κατάστημα: ΑΓΚΥΡΑ-ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ, Σόλωνος 124 - Αθήνα, Τ.Κ. 10681

Τηλ.: 210 3837667, 210 3837540 • Fax: 210 3837066

e-mail agyra@agyra.gr • www.agyra.gr

ISBN: 978-960-422-895-9

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή μέρους ή όλης της έκδοσης, η μεταφορά σε οποιοδήποτε ηλεκτρονικό αποθηκευτικό σύστημα ή αναμετάδοση με οποιασδήποτε μορφής ηλεκτρονικά, μηχανικά, φωτοτυπικά ή άλλα μέσα, χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Ν. 2121/1993, καθώς και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν και στην Ελλάδα.

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΝΗ

Οι επτά σοφοί
και το μυστικό
του χρυσού τρίποδα

*Την έμμετρη απόδοση των ποιημάτων
έκανε ο Χρήστος Τσούκας*

Εικόνες: Εύα Καραντινού

εκδόσεις
ΑΓΚΥΡΑ

*Αφιερώνεται σε αυτούς που στάθηκαν πολύτιμοι
δάσκαλοί μου,
στην κυρία Ρόκου,
στην κυρία Ανθούλα,
στον Όλε και στον Παππού*

*«Καθένας γίνεται σοφός
από τον άλλο, και στα παλιά
τα χρόνια και στα τωρινά»
Βακχυλίδης*

Περιεχόμενα

- Οι επτά σοφοί	13
- «Στην αρχή υπήρχε μόνο το νερό...» / Θαλής	15
- Μια παλιά προφητεία προειδοποιεί	24
- Ένας περίεργος χρησμός.....	27
- Θαλής - Στο άβατο του σοφού.....	32
- Βίας - Δίκες και... άηλες τρικυμίες!	45
- Δίοικος - Ένα τεχνολογικό θαύμα!	56
- Περίανδρος - Ένας τύραννος εξυμνεί... τη δημοκρατία	62
- Φιλόμουσο δελφίνοι.....	71
- Το τραγούδι του «τρελιού»	75
- Σόλων - Μια βραδιά αφιερωμένη στην ποίηση, τον έρωτα και την αρετή.....	79
- Τείχη που μιλούν.....	91
- Χίλων - Ένας σοφός με σταράτες κουβέντες	96
- Στα χέρια των πειρατών	109
- Μούσες, ποιητές και πολιτικές διαμάχες	120
- Πιττακός - Αναζητώντας το μέτρο!	132
- Αίσωπος - Μια απρόσμενη συνάντηση	144
- Κλεόβουλος - Το σχολείο των σοφών κοριτσιών.....	150
- Τα πρακτικά ενός φιλοσοφικού συμποσίου.....	165
- Ποιος λοιπόν θα πάρει το χρυσό έπαθλο;.....	170
- Ποιος ήταν ο... ..	179
- Ποιος το είπε;	187
- Ο αριθμός επτά.....	189
- Βιβλιογραφία	190

Οι επτά σοφοί

Ένα χειμωνιάτικο πρωινό, περπατούσα χωρίς σκοπό στους δρόμους της πόλης που γεννήθηκα. Βρέθηκα μπροστά σ' ένα μικρό βιβλιοπωλείο και μπήκα για να χαζέψω και να ζεσταθώ. Έπεσε στα χέρια μου ένα μικρό κόκκινο βιβλιαράκι με τον τίτλο «Οι επτά σοφοί». Είχε μεταφρασμένα και σχολιασμένα κείμενα του Πλούταρχου και του Διογένη του Λαέρτιου.

Καθώς, μέχρι τότε, οι επτά σοφοί ήταν οι γνωστοί «άγνωστοί» μου, αγόρασα το βιβλίο. Κι αφού ο ήλιος, προβάλλοντας πίσω από τα μουντά σύννεφα έδειξε να συμφωνεί με την επιλογή μου, κάθισα σ' ένα παγκάκι, δίπλα στο παλιό ρολόι της πλατείας, για να το ξεφυλλίσω.

Συνεπαρμένη, δεν κατάλαβα ότι όσο διάβαζα, μια πυκνή ομίχλη άρχισε ν' ανεβαίνει σιγά σιγά, από την

παγωμένη επιφάνεια της λίμνης και να σκεπάζει δρόμους, σπίτια και πλατείες. Όταν ξεθώριασαν και τα πιο έντονα γράμματα, σήκωσα τα μάτια μου και... δεν είδα απολύτως τίποτα. Ήμουν βουτηγμένη μέσα στο σύννεφο, κι ένιωθα να βρίσκομαι σ' άλλον τόπο και χρόνο.

Και τότε, ξαφνικά, πέρασαν βιαστικοί από μπροστά μου τρεις αρχαίοι έφηβοι, που πριν το καλοπιστέψω, χάθηκαν πίσω από μια συστάδα βράχων.

Πίσω από τους βράχους τώρα, διέκρινα τα κατάρτια κάμπωσων καραβιών που λικνίζονταν απαλά.

Πρόσεξα ένα στενό πέρασμα και με την ελαφράδα που έχουμε στα όνειρά μας, το ακολούθησα.

Βρέθηκα σ' ένα αρχαίο λιμανάκι.

Από κάποιες κουβέντες συμπέρανα ότι ήταν ένα από τα τέσσερα αρχαία λιμάνια της Μιλήτου...

Το αδιαπέραστο γκρίζο της ομίχλης είχε τώρα αρχίσει να αλαφρώνει και να αλλάζει στο ρόδινο φως ενός δειλινού. Βρέθηκα και πάλι κοντά στους τρεις νέους, που με μεγάλα βήματα δρασκελίζαν την προκυμαία και τους ακολούθησα χωρίς να με βλέπουν...

«Στην αρχή υπήρχε μόνο το νερό...»
Θαλής

«Έχω μια καλή ιδέα», είπε ξαφνικά ο Πανδίων.
«Οι φίλοι του τον κοίταξαν με ενδιαφέρον.

«Τι θα λέγατε, να ζητήσουμε από κείνους εκεί τους ψαράδες να μας πουλήσουν λίγα ψάρια και να τα πησουμε εδώ, στην αμμουδιά;»

«Σύμφωνοι», απάντησαν αμέσως εκείνοι.

«Κλεάνθη, ας πάμε εμείς οι δυο προς το καΐκι. Κι εσύ, Φιλίσκε, φρόντισε να βρεις δυο-τρία ξύλα για τη φωτιά κι ένα σταμνί με δροσερό νερό».

Χωρίς να διστάσουν ο Πανδίων και ο Κλεάνθης έλυσαν τη βάρκα που βρέθηκε δεμένη μπροστά τους, πήδηξαν μέσα και χουφτώνοντας τα κουπιά άρχισαν να κωπηλατούν δυνατά.

Ήταν μια ζεστή μέρα του Εκατομβαιώνα¹, τρίτη χρονιά μετά την 54η Ολυμπιάδα².

Καθώς ο ήλιος χαμήλωνε προς τη θάλασσα, έλουζε με πορφυρό χρώμα τα σπίτια της παραλίας και τα γύρω βουνά. Το φαροκείμε είχε σταθεί κοντά στην ακτή κι οι παράδες ετοιμάζονταν να ρίξουν τα δίχτυα τους.

Αρκετοί νεαροί εκείνη την ώρα έκαναν την απογευματινή τους βόλτα στην προκυμαία. Πριν από λίγο, βιαστικοί ανάμεσα σ' αυτούς, περπατούσαν και οι τρεις φίλοι. Ήταν δεκαεπτάχρονοι με γυμνασμένα σώματα και κοντά μαλλιά. Όπως οι περισσότεροι νέοι, ήταν ντυμένοι μ' ελαφρούς λινούς χιτώνες και καλοφτιαγμένα δερμάτινα σανδάλια.

Από τις κουβέντες τους έδειχναν μαθητές. Κάθε τόσο ανέφεραν το όνομα του δασκάλου τους, κι αυτό το έκαναν μ' όλο τον οφειλόμενο σεβασμό. Ο Κλεάνθης ήταν μαθητής του Θαλή του γεωμέτρη, ο Πανδίων του ρήτορα Ευαγόρα κι ο Φιλίσκος του μουσικού Χαρίδημου.

1. Εκατομβαιώνας, ο πρώτος μήνας του αττικού ημερολογίου (15 Ιουλίου - 15 Αυγούστου). Είχε πάρει το όνομά του από τα Εκατόμβαια, μία γιορτή που γινόταν προς τιμήν του Απόλλωνα.

2. Η απαρίθμηση των Ολυμπιάδων, που γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια, ξεκίνησε από το 776 π. Χ. Επομένως, βρισκόμαστε στο καλοκαίρι του 561 π.Χ.

Τώρα, όμως δεν ήταν ώρα για μαθήματα, σημασία είχε να γιορτάσουν τη συνάντησή τους, όπως παλιά!

Κωπηλατώντας, οι δυο φίλοι δεν άργησαν να πλησιάσουν το φαροκάικο. Καλησπέρασαν τους ψαράδες κι εκείνοι τους αντιχαιρέτησαν, αλλά κανείς δεν τους φάνηκε γνωστός.

«Από πού είστε;» ρώτησε ο Κλεάνθης.

«Από την Κω», απάντησαν εκείνοι.

«Θα μας πουλήσετε λίγα ψάρια;»

«Στάσου να τα ψαρέψουμε πρώτα... θα τα πουλήσουμε στο λιμάνι», είπε ο νεότερος.

«Ρίχτε τα δίχτυα σας κι αγοράζουμε, από τώρα, όλη την ψαριά! Πόσα θέλετε;» ρώτησε ο Πανδίων.

Οι ψαράδες κοιτάχτηκαν μεταξύ τους.

«Δώστε δυο οβολούς», πρότεινε ο πιο ηλικιωμένος.

«Εντάξει», συμφώνησε ο Κλεάνθης, μόλο που το ποσό δεν ήταν και τόσο μικρό.

Μ' ένα χαμόγελο, που η μέρα άρχιζε καλά, οι ψαράδες άρχισαν ν' απλώνουν σβέλτα τα δίχτυα τους στο νερό. Οι δυο φίλοι κοίταζαν με ενδιαφέρον τις κινήσεις τους, όπως έκαναν από μικρά παιδιά, όταν κατέβαιναν στο λιμάνι. Ταυτόχρονα, κουνώντας μαλακά τα κουπιά τους κρατούσαν τη βάρκα τους κοντά στο φαροκάικο.

Σιγά σιγά ο ήλιος έσβησε μέσα στην καταχνιά και το λιγιστό φως χάθηκε. Οι ψαράδες άναψαν ένα δαδί που φώτισε τα ηλιοκαμένα πρόσωπά τους.

«Άντε, παιδιά, καιρός να τα μαζέψουμε», έδωσε το πρόσταγμα ο πιο ηλικιωμένος.

Η ψαριά έδειχνε καλή, γιατί τα δίχτυα ήταν βαριά. Ξάφνου, όμως, φάνηκε κάτι να λάμπει, πιασμένο μέσα σ' αυτά. Δεν μπόρεσαν να συγκρατήσουν ένα δυνατό επιφώνημα:

«Ιώ! Ιώ!³... Το είδες; Το είδες; Τι να 'ναι άραγε;»

Οι νέοι πλεύρισαν μαλακά το καΐκι, περίεργοι να δούνε κι αυτοί.

Ανυπόμονοι οι ψαράδες παραμέριζαν βιαστικά τα ψαράκια που σπαρταρούσαν και πετάγονταν από 'δώ κι από 'κεί. Και δεν άργησε να αποκαλυφθεί ανάμεσα απ' τα δίχτυα, τα φύκια και τα ψάρια, το πολύτιμο εύρημα: ήταν ένας ολόχρυσος τρίποδας!

Στολισμένος με περίτεχνο σκάλισμα, θαυμάσιο σχήμα και στιλπνός, σαν να έβγαινε μόλις τώρα απ' το εργαστήρι του μάστορά του.

3. Επιφώνημα που εξέφραζε άλλοτε χαρά κι άλλοτε φόβο, όπως το ω! ή το όι!

Ποτέ δεν είχαν πιάσει στα χέρια τους κάτι τόσο πολύτιμο!

«Πώς βρέθηκε αυτό εδώ;» αναρωτήθηκε ο γεροντότερος ψαράς, δίχως όμως να μπορεί να δώσει μια απάντηση.

«Κάποιου βασιλιά θα ήτανε... τι τύχη να πιαστεί στα δίχτυα μας...», είπε ο πιο νέος.

«Απίστευτο», ψιθύρισαν κι οι δυο έφηβοι και τα μάτια τους δεν ξεκολλούσαν από το πολύτιμο κομποτέχνημα.

Να, όμως, που σε λίγο σκέψεις πιο βαριές ήρθαν να θαμπώσουν τον αρχικό θαυμασμό τους.

Είδαν τους ψαράδες να τους ζυγίζουν με το βλέμμα τους, και τους ανταπέδωσαν την ίδια κοφτερή ματιά.

«Δικός μας είναι ο τρίποδας!» είπαν τώρα με ένα στόμα οι ψαράδες.

«Ο τρίποδας είναι δικός μας, γιατί αγοράσαμε όλη την ψαριά», φώναξαν οι δυο φίλοι.

«Αγοράσατε μόνο τα ψάρια», απάντησαν οι ψαράδες.

«Σωπάστε, βρε Κώοι! Κι εσείς για να παρέψετε έρχεστε στις θάλασσές μας. Ψάρια, όμως, όχι θησαυρούς!»

«Πουθενά δεν απαγορεύεται να κατέχεις ό,τι ψαρεύεις. Δεν το ξέρεις αυτό;»

«Αλήθεια; Μα εμείς αγοράσαμε όλη την ψαριά», ξαναείπαν οι νέοι.

«Αγοράσατε τα ψάρια, όχι τον τρίποδα», είπαν πάλι οι ψαράδες.

Η κόντρα δεν είχε τελειωμό κι οι φωνές τους ακούγονταν τώρα δυνατά μέσα στην ήσυχη βραδιά.

Ο Φιλίσκος, όσο περίμενε τους φίλους του, είχε ανάψει μια καλή φωτιά. Όμως, εκείνοι αργούσαν κι οι φωνές που έφταναν, τον έκαναν να ανησυχήσει. Δυο ψαράδες έσπρωχναν τη βάρκα τους προς το νερό. Τους παρακάλεσε να τον πάρουν μαζί τους και να πλησιάσουν τα δύο πλεύσιμα.

Τους βρήκαν όλους στο πόδι, σημάδι ταραχής. Ο Πανδίων τούς έδειξε τα δίχτυα.

«Αγοράσαμε από πριν την ψαριά, και να τι ψαρεύτηκε».

Αντικρίζοντας τον τρίποδα οι νεοφερμένοι έμειναν άφωνοι από θαυμασμό! Γρήγορα, όμως, κατάλαβαν τι έτρεχε ακριβώς: οι Κώοι διεκδικούσαν το λάφυρό τους κι αν ήταν στο χέρι τους θα το 'χαν σκάσει μ' αυτό... ε, όχι, αυτό παραήταν! Δεν τους έφτανε που ψαρεύανε σε ξένα νερά; Πήραν αμέσως το μέρος των

συντρόφων τους. Ποιο το όφελος, όμως, αφού κανένας δεν άκουγε τι έλεγε ο άλλος;

Στο τέλος, αναποκοκκινισμένος ο Πανδίων φώναξε δυνατά προς τους Κώους:

«Πάρτε το χαμπάρι, από 'δώ με τον τρίποδα δεν φεύγετε. Τι προτιμάτε, ν' αρπαχτούμε μεσοπέλαγα ή να πάμε να ζητήσουμε την κρίση του Θρασύβουλου, του κυβερνήτη μας;»

Οι ψαράδες κοιτάχτηκαν. Οι αντίπαλοί τους ήταν τώρα περισσότεροι κι έδειχναν έτοιμοι για όλα. Γι' αυτό, θέλοντας και μη, προτίμησαν το δεύτερο.

Βγήκαν, λοιπόν, στη στεριά, έδεσαν τα σκάφη τους και ξεκίνησαν για την αγορά.

Στο λιμάνι της αρχαίας Μιλήτου ένας χρυσός τρίποδας πιάστηκε στα δίχτυα Κώνων ψαράδων.

Δυο μεγάλες πόλεις μπαίνουν σε διαμάχη, ποια θα τον κρατήσει.

Το Μαντείο συμβουλεύει να δοθεί στον πιο σοφό άνθρωπο.

Τρεις νέοι ξεκινούν ένα περιπετειώδες ταξίδι γνώσης, που θα τους φέρει κοντά στους επτά σοφούς της αρχαίας Ελλάδας.

Ποιος είναι όμως ο πιο σοφός; Και γιατί κανείς δεν δέχεται τον χρυσό τρίποδα;

ΣΕΙΡΑ **ΣΒΟΥΡΑ** Για παιδιά από 7 χρόνων

ΣΕΙΡΑ **ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ** Για παιδιά από 8 χρόνων

ΣΕΙΡΑ **ΣΑΪΤΑ** Για παιδιά από 9 χρόνων

ΣΕΙΡΑ **ΚΟΧΥΛΙ** Για παιδιά από 10 χρόνων

ΣΕΙΡΑ **ΣΠΕΙΡΑ** Για παιδιά και νέους από 12 χρόνων

εκδόσεις
ΑΓΚΥΡΑ
www.agyra.gr

ΚΩΔ.: 27208
ISBN 978-960-422-895-9

9 789604 228959